

2023 02/03

ZIŅNESIS

LATVIJAS
NACIONĀLAIS
VĒSTURES
MUZEJS

3
Izstāde par Baltijas
valstu nacionālajām
valūtām nonākusi
Rīgā. Kas tajā
redzams pirmoreiz?

4
Pasākumi Brīvības
bulvārī 32 martā:
Senioru diena,
nodarbības
pavasara brīvlaikā,
2 lekcijas, ekskursija
ekspozīcijā,
nodarbība bērniem
un bezmaksas
sestdiena

6-7
eMuzeja un
Gadsimta stāstu
jubileju statistika

9
Pētījumi par
arheoloģiskajām
rotām un
fotoetnogrāfiju –
jaunās grāmatās

11
Muzeja krājumā
nonākusi grāmata
"Latvijas
parlamentārisma
vēsture" un
Saeimas simtgades
liecības

12-14
Janvāra un februāra
notikumi īsumā

KO PAR MUMS STĀSTA MŪSU NAUDA?

LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS

Pastāvīgā ekspozīcija
Latvijas senvēsture

Livonija

Latvijas teritorija
un iedzīvotāji 16.–18. gs.

Kurzemes un Zemgales
hercogiste 16.–18. gs.

Muiža un muižniecība
17.–19. gs.

Zemnieku tradicionālais
dzīvesveids 19. gs.

Dzīvesvide un ikdiena
19. gs. un 20. gs.
sākumā: bīdērmeiera
un jūgendstila interjeri

Tehniskā modernizācija
19. gs. un 20. gs. sākumā

Latvieši 19. gs. otrajā
pusē un 20. gs. sākumā:
nacionālā pašapziņa,
kultūra un sabiedriskā
dzīve

Latvijas Republika.
1918–1940

Art Deco interjers Latvijā
20. gs. 30. gados

Latvijas Republikas
okupācija un pievienošana
PSRS. 1940–1941

Totalitāro okupācijas režīmu
represijas pret Latvijas
iedzīvotājiem. 1940–1953

Padomju vara Latvijā:
ideoloģija, pārvalde un
saimniecība. 1944–1989

Ikdienas dzīve Padomju
Latvijā. 20. gs. 60. gadu
dzīvokļa interjers

Latvieši svešumā.
1944–1990

Latvijas Republikas
valstiskās neatkarības
atjaunošana

Pastāvīgās izstāde
"Nauda Latvijā"

"Latvijas valsts dibināšana
un dibinātāji"

Izstādes
"Satversme 100+"
no 08.11.2022.

"100 gadi: lits, lats, krona"
04.03.2023.–28.05.2023.

"Krāsainā Latvija"
Latvijas vēsture unikālos
krāsu uzņēmumos
līdz 2023. gada
31. decembrim

Ceļojošās izstādes
"Vikingu un zviedru laiki
Latvijā"
Rīgas Valsts klasiskajā
ģimnāzijā
24.02.–24.03.2023.

"Rīgas nauda"
Rīgas Valsts klasiskajā
ģimnāzijā
24.02.–24.03.

"Latvija: Tauta. Zeme. Valsts"
Rīgas Valsts klasiskajā
ģimnāzijā
24.03.–22.04.

"Kūlainis, pērstainis,
delnainis..."
Vienības nama kultūrtelpā
Tradīciju māja Daugavpilī
27.02.–31.03.

DAUDERU NODAĻA

Pastāvīgā ekspozīcija
Bingneru villas kungu
istaba

Kārļa Ulmaņa darba kabinets

Dauderu nama liktenis
padomju periodā un
taišana par muzeju

Savrupnoma neredzamā
puse – virtuve

Kolekcionāra kabinets

Līdzņemtais mantojums.
Latvijas apliecināšana
trimdā

Pastāvīgā izstāde
Gaida Graudiņa kolekcija
Interjera un sudraba
priekšmeti no Gaida
Graudiņa kolekcijas

Izstāde
Gaida Graudiņa
kamīnpulksteņu kolekcijas
izstāde
16.11.2022.–02.04.2023.

TAUTAS FRONTES MUZEJA NODAĻA

Pastāvīgā ekspozīcija
Atmoda–LTF–neatkarība

Parlamentārā revolūcija

LNMV ekspozīcija
un izstādes Brīvības
bulvārī 32
POTCPSS
10.00–17.00

LNMV krājums un
speciālisti Muzeju krātuvē
Pulka ielā 8 pieejami,
iepriekš vienojoties
pa tālr. 67223004

LNMV Dauderu nodaļa
Zāģeru ielā 7
POTCPSS
10.00–17.00

LNMV Tautas frontes
muzeja nodaļa
Vecpilsētas ielā 13/15
POTCPSS
10.00–17.00

Apmeklē muzeju arī attālināti – virtuālo resursu vietnē

eMuzejs

Pievieno savu stāstu
Gadsimta stāstiem

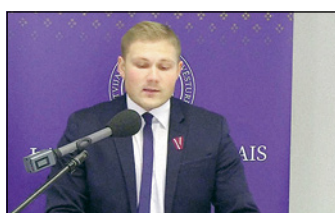
Galerijas un virtuālās
izstādes

Video un audio

Interaktīvās kartes

Lekcijas

Pētījumi un izdevumi

Skolām un ģimenēm

Pievieno savu fotogrāfiju
Gadsimta albumam

NACIONĀLO VALŪTU JUBILEJU IZSTĀDE

No 4. marta līdz 28. maijam muzeja apmeklētājiem Rīgā, Brīvības bulvārī 32, tiks piedāvāta starptautiska numismātikas izstāde "100 gadi: lits, lats, krona" ("100 Years: Litas, Lats, Kroon").

Izstāde ir veltīta Lietuvas, Latvijas un Igaunijas nacionālo valūtu jubilejām: Lietuvas lits tika laists apgrozībā 1922. gada 2. oktobrī, Latvijas lats – 1922. gada 2. novembrī, bet Igaunijas krona nonāca aprītē 1928. gadā. 2023. gadā 30 gadi aprit atjaunotajam Latvijas latam un Lietuvas litam, Igaunijas kronai to atzīmēja jau pērn. Kopīgie un atšķirīgie pavērsiena punkti trīs Baltijas valstu un to monetārās sistēmas vēsturē rosināja Lietuvas, Latvijas un Igaunijas numismātus atskatīties uz nacionālo valūtu rašanās un atdzimšanas procesiem.

Izstāde "100 gadi: lits, lats, krona" ir ceļojums cauri trim Baltijas valstīm un diviem vēstures periodiem, kuros tās vieno līdzīga politiskā, finanšu un ideoloģiskā vēsture. Tuvie nacionālo valūtu izveides un atjaunošanas procesi rosināja veidotājus ar jautājumu palīdzību noskaidrot: kas bija pirms mūsu valūtu ieviešanas, kā tās tika radītas, kur un kā nauda tika ražota, kā mēs kā atsevišķas valstis centāmies sevi prezentēt un kā mūs reprezentē mūsu nauda? Vai mūsu naudas nosaukumi un dizains varēja būt citāds? Vai ar eiro ieviešanu nacionālās valūtas ir palikušas vēsturē, vai arī varam sagaidīt to atdzimšanu? Vienlaikus izstāde ir iespēja izlasīt naudā iekodēto tautu vēsturi, paskatīties uz mums kopīgo un atšķirīgo no citas perspektīvas.

Izstādē pie daudzu eksponātu anotācijām lasāms "pirmoreiz". Te pirmo reizi eksponētas 1920. gada Lietuvas Republikas pirmo iecerēto naudaszīmju – *muštiniai* – paraugu fotoreprodukcijas, nepublicētas arhitekta Vladimira Dubenecka 1919.–1920. gadā projektētās naudas skices, Telšu un Pluņģes 1915. gada naudaszīmes, kas bijušas ievietotas pirmā pasaules kara laikā Telšu birģermeistara Feliksa Mileviča dienasgrāmatā, u. c. Latvijas sadaļā tiek rādīti mākslinieku Vilhelma Krūmiņa un Jēkaba Amoliņa konkursam iesniegtie, bet nerealizētie 3 un 5 latu monētu ģipša modeļi, kā arī tēlnieka Teodora Zaļkalna 1922. gadā radītais 20 latu zelta monētas modelis, kuru realizēja 86 gadus vēlāk, izlaižot zelta Latvijas monētu. Īpaši jāizceļ iespēja Rīgā skatīt ar Latvijas naudas vēsturi saistītus priekšmetus, kas glabājas ārvalstu krātuvēs. 1941. gadā bija iecerēts laist apgrozībā jauna parauga sudraba 5 latu monētas ar prezidenta Kārļa Ulmaņa attēlu.

< Laika monēta. Viens lats. Sudrabs, niobijs. 2004. gads. Averss un reverss. Grafiskais dizains: Laimonis Šēnbergs. Plastiskais veidojums: Jānis Strupulis. Bimetāla monēta ar zilo niobiju saņēma Pasaules bimetāla monētu kluba balvu kā labākā 2004. gadā. Latvijas iedzīvotāju aptaujā šī monēta atzīta par "Latvijas gada monētu 2004". Dati: bank.lv

Neskatoties uz Eiropā jau sākušos karu, 1940. gada aprīlī pasūtītie spiedņi tika izgatavoti, bet līdz Latvijai tā arī nenonāca, un šādas monētas kaltas netika. Tagad ar Lielbritānijas kaltnes "The Royal Mint" muzeja laipnu atļauju šīs sagataves tiks eksponētas. Igaunijas Bankas muzejs izstādē demonstrē reto Igaunijas 1000 mārciņu obligāciju, kas emitēta 1927. gadā, lai nodrošinātu aizdevumu ar 7 % likmi banku un monetārās reformas atbalstam, Igaunijas kronu paraugus no starpkaru perioda, naudas izgatavošanas iekārtas un modeļus. Pirmo reizi tiek izstādīts kronas metāla modelis ar Igaunijas ģerboņa trim lauvām. Digitālajos attēlos aplūkojami arī Baltijas valstu abu periodu nacionālo valūtu veidojušo mākslinieku projekti, modeļi, skices un nerealizētie darbi, bet atjaunotā lata, lita un kronas mākslinieku domas par viņu veikumu var uzzināt īpaši veidotā videomateriālā.

Izstādi kopīgi veidojuši: Latvijas Nacionālais vēstures muzejs, Lietuvas Nacionālais muzejs un Igaunijas Vēstures muzejs sadarbībā ar Lietuvas Bankas Naudas muzeju, Igaunijas Bankas muzeju, M. K. Čurļoņa Nacionālo mākslas muzeju un Latvijas Banku, to finansējusi Lietuvas Kultūras padome. ●

Izstādē plānotas ekskursijas tās veidotāju vadībā dažādām auditorijām. Tuvākie pasākumi: 11. martā, 5. aprīlī un 15. aprīlī 12.00. Sekojiet aktuālajai informācijai!

< Jāni Rēzeknes apriņķa Stīrnieces pagastā. 1926. gads. Fotogrāfs Matīss Pluka. LNVM krājums

< 1. marta Senioru dienas afiša

^ Kurzemes un Zemgales hercogs Jēkabs. Matiasa Cvičeka (Czwiczek) gravīra. 1648. gads. LNVM krājums

> Kurzemes, Livonijas (Vidzemes) un Igaunijas karte. Autors Justus Dankerts Amsterdamā. Ap 1696. gadu. LNVM krājums

> Projekta "Etnogrāfiskās ekspedīcijas Latvijas laukos. Senāk un tagad" afiša

PASĀKUMI MARTĀ EKSPOZĪCIJĀ UN IZSTĀDĒS

Martā LNVM ēkā Brīvības bulvārī 32 notiks ikmēneša Senioru diena un bezmaksas diena ar pasākumiem, turpināsies tematisko ekskursiju cikls Latvijas vēstures ekspozīcijā un lekciju cikls izstādē "Satversme 100+", kā arī Pieminekļu valdes simtgades atzīmēšana.

1. martā muzejā notiks Senioru diena, kad ikvienam, uzrādot pensionāra apliecību, būs iespēja apmeklēt muzeju bez maksas un apmeklēt Latvijas vēstures ekspozīciju, 4 izstādes, ekskursiju izstādē "Krāsainā Latvija", Gunitas Baumanes lekciju "Gaismas bildes – 20. gadsimta sākumā Latvijā tradicionāli svinēto svētku liecinieces" un piedalīties atmiņu un vēstures liecību saglabāšanas projektā Gadsimta stāsti.

Pasākumus, kas saistīti ar valsts pamatlikuma 100 gadu jubileju, 7. martā 17.30 turpinās atskats vēsturē pirms Satversmes tapšanas – LNVM pētnieces, Dr. hist. Mārītes Jakovļevas lekcijā "Kurzemes un Zemgales hercogiste – valstiskuma iespējas". Kurzemes un Zemgales hercogiste, kas izveidojās viduslaiku Livonijas sabrukuma rezultātā, reprezentēja principiāli jaunu valstiskuma modeli tagadējās Latvijas teritorijā. Jaunās valsts juridisko pamatu veidoja t. s. Pakļaušanās līgums (*Pacta Subiectionis*). Kādi spēki un apstākļi noteica jaunās valsts attīstības gaitu, kāda nozīme bija "Gotharda privilēģijai", "Valdības formulai" un landtāga lēmumiem hercogistes dzīvē – par šiem un citiem jautājumiem tiks spriests lekcijā.

^ Skats Latvijas vēstures ekspozīcijā. Foto: Valters Lācis

18. martā 12.00 Mārīte Jakovļeva vedīs interesentus ekskursijā Latvijas vēstures ekspozīcijā – tās nosaukums ir "Kurzemes un Zemgales hercogiste un hercogs Jēkabs – mīti un patiesība". Kurzemes un Zemgales hercogistes 233 gadu ilgā pastāvēšana ir viena no interesantākajām lappusēm Latvijas un pasaules vēsturē. Diez vai atradīsies otra tāda tēma, kur patiesība būtu tik ļoti savijusies ar fantāzijām, un to pašu var teikt par populārāko un plašākām aprindām zināmāko no Kurzemes hercogiem – Jēkabu Ketleru.

21. martā muzejā ciemosies "Izglītības un kultūras atbalsta biedrības Balta" dibinātāji Sandra un Valdis Ošiņi, Pieminekļu valdes simtgades gadā piedāvājot tikšanās tēmu "Etnogrāfiskās ekspedīcijas Latvijas laukos. Senāk un tagad". Biedrība kopā ar Rīgas Stradiņa universitātes sociālantropologiem 2017. gadā uzsāka etnogrāfiskās ekspedīcijas pa Latvijas novadiem, iedvesmojoties no pirms 100 gadiem uzsāktajām Pieminekļu valdes ekspedīciju fotogrāfijām Latvijā. Tikšanās laikā uzzināsim, kā projektam veicies Vidzemē, Latgalē un Zemgalē. Sākums – 17.30.

25. martā – bezmaksas dienā muzejā – notiks nākamā cikla "Uzzīmē, ko uzzināji!" nodarbība ģimenēm ar bērniem, kurā mazie vēstures interesenti uzzinās, kā Latvijas laukos dzīvoja muižnieki, apskatīs hercoga Jēkaba kuģa maketu, muižnieku portretus, Kazdangas muižas maketu, muižnieku dzimtu ģerboņus un mājas iedzīvi. ●

15. martā 10.00

Seminārs skolotājiem

LNVM AKTUALITĀTES: NO VALSTS PAMATIEM LĪDZ CILVĒKSTĀSTIEM

Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā Brīvības bulvārī 32, Rīgā

^ Skolotāju semināra afiša

> Skolēnu grupa ekskursijā izstādē "Satversme 100+".
Foto: Jānis Puķītis

DAUDERU NODAĻAS AKTUALITĀTES

Martā LNVM Dauderu nodaļā notiks lekcija par nama arhitektūru, turpināsies laikrāžu izstāde un tiks rīkota Brīvsestdiena.

^ "Dauderu" nama fasāde.
Foto: Harijs Daina Liepiņš

18. martā 13.00 lekciju "'Dauderu" savrupnams Latvijas 19. gadsimta arhitektūras kopainā" piedāvās RTU profesors, Dr. habil. art. Jānis Krastiņš. Lekcijas temats vistiešākajā veidā ir saistīts ar "Dauderu" ēku un muzeju, kas kopš 1990. gada atrodas kādreizējā alusdarītavas "Waldschlößchen" īpašnieka fon Bingnera ģimenes villā. Lekcijas autors analizēs "Dauderu" nama arhitektūru un pastāstīs par plašākai publikai mazāk zināmajiem līdzīgu savrupnamu piemēriem Latvijā, kas tika celti pirms vairāk nekā 125 gadiem. Pēc lekcijas notiks tematiska ekskursija "Dauderu" namā prof. Krastiņa vadībā.

Līdz 2. aprīlim Dauderu nodaļā iespējams skatīt krāšņo Gaida Graudiņa kamīnpulksteņu privātkolekcijas izstādi "Laika spožums" ar 40 grezniem un bagātīgi rotātiem pulksteņiem, kas darināti 19. gadsimtā Francijā. Savukārt jau ierasti mēneša pēdējā sestdiena, šoreiz – 25. marts, arī Dauderos būs Brīvsestdiena, kad bez maksas iespējams apskatīt gan skaisto namu, gan ekspozīciju un izstādi, gan piedalīties ekskursijā, un ikvienam tiek piedāvāti našķi ar "Dauderu" simboliku. ●

MUZEJA PIEDĀVĀJUMS PAVASARA BRĪVLAIKĀ

Nedēļā no 13. līdz 17. martam LNVM Izglītības un komunikācijas departaments sagatavojis piedāvājumu gan skolotājiem, gan skolēniem

15. martā LNVM Brīvības bulvārī 32 no 10.00 pulcēsies vēstures, sociālo zinību un citu priekšmetu skolotāji, kuri seminārā "LNVM aktualitātes: no valsts pamatiem līdz cilvēkstāstiem" tiks iepazīstināti ar muzeja aktualitātēm – jaunākajām izstādēm "100 gadi: lits, lats, krona" un "Satversme 100+". Izstādēs notiks ekskursijas LNVM Numismātikas nodaļas vadītājas Anda Ozoliņas un Viduslaiku, jauno un jaunāko laiku vēstures pētniecības nodaļas vadītāja Imanta Cīruļa vadībā. Savukārt ar izglītojošo nodarbību izstādē "Satversme 100+" iepazīstinās muzejpedagoģe Kristiāna Višņakova. Pedagogiem tiks piedāvāti informatīvi plakāti par Satversmes izstrādi, pamatprincipiem, darbību, kas var noderēt skolās gan kā mācību, gan informatīvs materiāls. Par LNVM projektu Gadsimta stāsti seminārā vēstīs Etnogrāfijas nodaļas vadītāja Sanita Kalna, rādot jau pievienoto stāstu tematisko daudzveidību, aicinot tos lasīt un papildināt.

Savukārt skolēni tiek aicināti uz izzinošām nodarbībām muzejā. 16. martā 12.00 uz nodarbību "Kā dzīvoja senie ļaudis?" gaidīti sākumskolas un pamatskolas vecuma bērni. Tās laikā skolēni papildinās zināšanas par senvēstures periodu Latvijā, iepazīstot daudzveidīgus arheoloģiskos priekšmetus. Skolēniem, strādājot grupās, būs iespēja praktiski darboties ar arheoloģisko priekšmetu kopijām: māla trauku fragmentiem, krama rīkiem, bronzas cirvjēm, akmens laikmeta priekšmetu – harpūnas, makšķerāča un bultu gala – 3D modeļiem.

17. martā 12.00 pamatskolas vecāko klašu un vidusskolas vecuma skolēni tiek gaidīti izstādē "Satversme 100+", kas ir veltīta Latvijas Republikas Satversmes spēkā stāšanās 100. gadadienai. Skolēniem nodarbības laikā tiks piedāvāts iesaistīties dažādu sabiedrības grupu lomās, piedalīties improvizētā Satversmes izstrādes komisijas sēdē un izteikt savu viedokli, ar scenogrāfiski izveidotas vides un multimediju palīdzību iepazīties ar Satversmes autoriem un likuma tapšanu, un noslēgumā apgūt Satversmes piedāvātās un garantētās pilsoniskās līdzdalības iemaņas pie interaktīva "balsošanas galda". ●

eMUZEJAM – 2, GADSIMTA STĀSTIEM – 1 GADS

Martā atzīmējam divu un viena gada jubileju nozīmīgiem LNVM resursiem interneta vidē: 2021. gada 11. martā interesentiem kļuva pieejama muzeja digitālo resursu tīmekļvietne emuzejs.lnvm.lv, bet 2022. gada 29. martā to papildināja jauna sabiedrības iesaistes platforma **Gadsimta stāsti**.

2021. gadā jaunais eMuzejs tika atvērts ar 12 interaktīvajiem resursiem, 47 galerijām (tostarp galerijām-mapēm, kurās apkopotas vairākas tematiskās galerijas), 30 virtuālajām izstādēm, 16 audiostāstiem, 10 diskusijām, 6 intervijām un sarunām, 5 konferenču un 3 lekciju ierakstiem, 16 videostāstiem, 23 muzeja izdevumiem un 3 rakstu krājumiem, 101 Ziņneša numuru, 48 uzdevumu un krāsojamām lapām bērniem, kā arī sabiedrības iesaistes platformu **Gadsimta albums** (darbojas jau kopš 2017. gada novembra, sākotnēji muzeju kopizstādes “Latvijas gadsimts” vietnē) ar vairāk nekā 1100 attēliem.

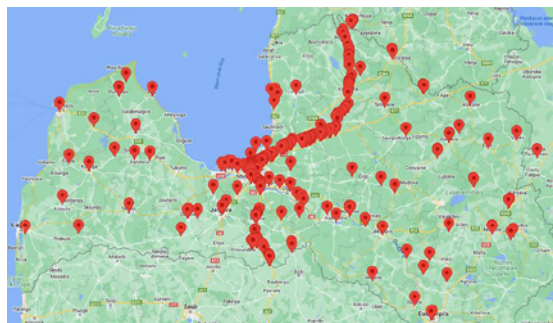
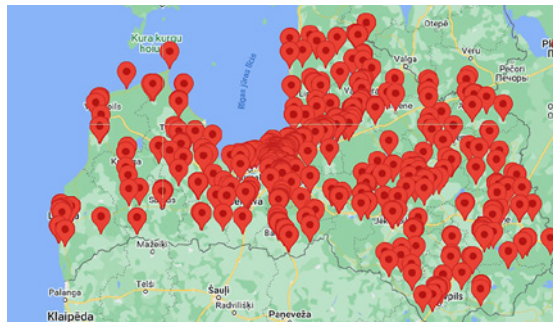
Divu gadu laikā eMuzeja interaktīvo resursu un virtuālo izstāžu skaits nav ievērojami mainījies, toties dubultojies ir galeriju skaits – tagad to ir 101* (ieskaitot arī 20 galerijas-mapes, no kurām apjomīgākajā redzamas 34 galerijas). Sadaļā “Audio un video” materiālu skaits sasniedz 116. Pētījumu un izdevumu skaits pieaudzis par 3 vienībām, lasāmi arī 112 Ziņneša numuri. Savukārt sadaļā “Skolām un ģimenēm” skolām paredzētie eMuzeja resursi sakārtoti tabulās, bet ģimenēm ar bērniem – mapēs. Divu gadu laikā ģimenēm ar bērniem pieejamie resursi gandrīz divkārtšāojušies, patlaban sasniedzot 75.

^ Meitas piecu gadu jubilejai par godu, fotosalonā tapusi Lāčplēša Kara ordeņa kavaliera Jāņa Kalniņa ģimenes fotogrāfija no Gadsimta albuma

> Gadsimta albuma fotogrāfijās norādīto vietu lokācija Latvijas kartē

> Gadsimta stāstos norādīto interviju un stāstu vietu lokācija Latvijas kartē

> Gadsimta stāstos norādīto interviju un stāstu vietu lokācija pasaules kartē

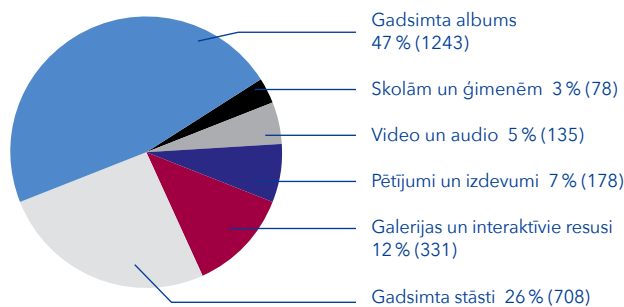

^ Viena no čaklākajām Gadsimta stāstu stāstītājām Anita pievienojusi portālā 6 stāstus un 8 fotogrāfijas. Šajā fotogrāfijā redzama viņa un Nora ar krustdūrienā izšūtiem svārkkiem. 1961. gads. Rīga

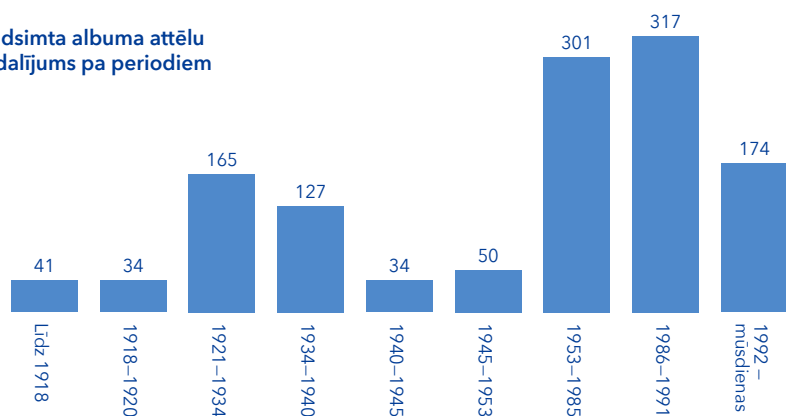
Sabiedrības iesaistes platforma **Gadsimta albums** divu gadu laikā kļuvis vēl “biezāks” – tajā skatāmas 1243 fotogrāfijas, kas sakārtotas 9 laika nogriežņos no pagājušā gadsimta sākuma līdz mūsdienām. Vairāk nekā 300 fotogrāfiju pievienots divās sadaļās – “1986–1991” un “1953–1985”, kur skatāmas gan nozīmīgu vēstures notikumu – Baltijas ceļa un 1991. gada janvāra barikāžu – attēli, gan ģimenes albumos fotofiksētās atmiņas. Vairāk nekā 100 fotogrāfiju ir sadaļās “1921–1934”, “1934–1940” un “1992–mūsdienas”. Gadsimta albums veido proporcionāli lielāko eMuzeja daļu. 2018. gadā tam pievienoti visdažādāko periodu attēli. 2019. gadā, atzīmējot Baltijas ceļa 30. gadskārtu, visvairāk pievienotas Baltijas ceļa fotogrāfijas. 2020. gadā vairāk nekā 100 attēlu pievienoja Līga Tulinska: gan par Zaķusalas ikdienu pirms Salu tilta uzbūvēšanas, gan par ikdienu 1920.–30. gadu Latgalē. 2021. gadā, gaidot izstādi “Krāsainā Latvija”, bagātīgi tika papildināti laikposmi “1953–1985” un “1986–1991”. Viens no aktīvākajiem te bija Žanis Bezmers, kurš pievienojis 25 fotogrāfijas par Grobiņu un Madonu. 2022. gadā Gadsimta albumam visvairāk attēlu pievienoja Uldis Līkops, attēlos stāstot par Kalniņu ģimeni.

2022. gadā eMuzejā darbu sāka jauna sabiedrības iesaistes platforma **Gadsimta stāsti**, kur patlaban pieejamas 97 dažādas anketas. Atbildot uz

eMuzeja resursu sadalījums

Gadsimta albuma attēlu sadalījums pa periodiem

▲ Mākslinieces Darjas Kalašņikovas gleznotā ikona "Oranta". Pievienots Gadsimta stāstiem

anketas jautājumiem, gada laikā iedzīvotāji pievienojuši 708 stāstus: 527 paša piedzīvotus, 173 intervijas un 8 no kāda dzirdētus stāstus.

Platformas pirmajā lapā ir 9 aktuālās anketas, pārējās sakārtotas tēmu kokā ar 18 virstēm un attiecīgām apakštēmām: Mājoklis, Apģērbs, Pārticība, Cilvēks un valsts, Sabiedrība, Veselība, Uzvedība, Ēdiens, Ģimene u. c. Visvairāk anketu aizpildīts par tēmām Mēbeles mājoklī, Krimplēna apģērbs, Cilvēka attiecības ar valsti padomju laikā, Kā jūs atceraties savu pirmo banānu, Sadzīves tradīcijas ģimenē un radu pulkā, Dāvanas un dāvināšana, Bērnodārzs, Kā nopelnījāt savu pirmo naudu, Brīvais laiks. Virstēmā Vēsturiskie notikumi un norises pieejamas 22 apakštēmu anketas, no kurām aizpildītas 8 apakštēmas, kopā pulcējot 511 stāstus, no kuriem 488 ir akcijas Baltijas ceļš stāsti, kas savākti UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas projekta ietvaros 2014. gadā, atzīmējot Baltijas ceļa 25. gadadienu. Kā salīdzinoši jauna tēma minama "Krievijas karš Ukrainā un bēgļi Latvijā" ar 3 apakštēmām – te lasāmi 13 portālā visemocionālākie stāsti, no kuriem astoņos lasāma ukraiņu bēgļu pieredze. Piemēram, Darja raksta: "2022. gada jūlijā es ieradās Rīgas ukraiņu atbalsta centrā. Pirmajā stāvā vienā no kabinetiem izsniedza pārtikas devas. Tur es pamanīju daudz kartona gabalu un kartona kastes. Saņemot savu pārtikas devu, es palūdzu dažus kartona gabalus sev. Atgriežoties mājās, uz kartona gabaliem es uzgleznoju ikonu "Oranta". Šī freska ir uzgleznota uz "tūkstošgades sienas" Kijivas Sofijas

Sabiedrības pievienoto populārāko Gadsimta stāstu anketu tops

katedrālē. Kā dekorācijas es izmantoju graudaugus no bēgļu pārtikas preču komplekta. Katra grauda sēkla nākotnē var kļūt par asnu, no kura izaugs un uzdzied skaists zieds. Vienīgais, kas asnam ir vajadzīgs, ir zeme, lai varētu augt saknes. Mēs, ukraiņu bēgļi, pateicamies Latvijai, ka dod mums zemi, lai šīs saknes varētu izaugt. Mēs noteikti uzdziedēsim. Es apsolu".

Gan Gadsimta stāstu, gan Gadsimta albuma ģeogrāfija aptver ne tikai Latviju, bet visu pasauli. Ģeogrāfiski vistālākais, vairāk nekā 15 000 km no Latvijas, ir Valdas Liepiņas Baltijas ceļa stāsts no Melburnas Austrālijā: "Mēs vēlējamies arī Austrālijas iedzīvotājiem un valdībai atgādināt par baltiešu likteni, simboliski parādot savu "virtuālo līdzdalību". Melburnā, stāvot uz parlamenta ēkas kāpnēm, sādēvāmiem rokās un dziedājām arī pie mums nokļuvušo dziesmu "Atmostas Baltija". Ne mazāk eksotisks stāsts, kura darbība risinājusies 7000 km attālumā no Latvijas, ir Jāņa Kaprāļa Baltijas ceļa atmiņas: "Akcijas laikā kuģis atradās Klusā okeāna ūdeņos, veicot maršruta pēdējo posmu no Itrupas salas uz Šikotanu [...]. No Latvijas brauca tūristu grupa 29 cilvēki (vadītāja sporta meistare Ilona Š.), no Itrupas uz kuģa vēl uzkāpa 13 Lietuvas un 7 Igaunijas tūristi. Kopā ātri vienojamies par sadošanos rokās, veidojot šeit, tālumā, savu "Baltijas ceļu"".

Ar katru gadu eMuzeja resursu skaits pieaug. Aicinām ikvienu papildināt Gadsimta stāstus ar saviem stāstiem un Gadsimta albumu – ar savām, savas dzimtas vai kolektīva fotogrāfijām! ●

△ Anna Bartkeviča un Sanita Kalna grāmatas "Kamēr vēl laiks" atklāšanas pasākumā. Foto: Jānis Puķītis

➤ Skati grāmatas "Senās rotas un ornamenti Latvijā" atklāšanas pasākumā. Priekšplānā grāmatas autore Baiba Vaska. Foto: Jānis Puķītis

LNVM IZDEVIS DIVAS JAUNAS GRĀMATAS

2023. gada sākumā LNVM laida klajā divas jaunas grāmatas – muzeja darbinieku ieguldījumu arheoloģisko rotu un fotoetnogrāfijas vēstures pētniecībā.

17. janvārī tika atvērta grāmata "Kamēr vēl laiks" par fotoetnogrāfijas aizsākumiem Latvijā. Tā tapusi kā turpinājums 2022. gadā veiktajiem fotoetnogrāfijas vēstures pētījumiem, kuru rezultāti tika izmantoti tāda paša nosaukuma LNVM ārtelpas izstādē. Grāmata veltīta agrīnajām etnogrāfiskajām fotogrāfijām Latvijā, kurās mērķtiecīgi dokumentētas lēni izzūdošā tradicionālā kultūras mantojuma liecības – lauku ainava ar tradicionālo zemnieku un zvejnieku sētu apbūvi, tīrumu, pļavu un dārzu izkārtojums, dažādu darbu paņēmieni un darbarīki, iedzīves priekšmeti, apģērbi, tradīcijas –, kā arī Latvijas novados zīmīgi iedzīvotāju antropoloģiskie tipi. Tāpat grāmatā cildināti fotoetnogrāfijas celmlauži – fotogrāfi un citi kultūrvēsturiskā mantojuma apzinātāji un vācēji. Grāmatā iekļautie 179 fotouzņēmumi hronoloģiski aptver laika posmu no 19. gs. 60. gadiem, kad, gatavojoties Krievijas etnogrāfiskajai izstādei Maskavā 1867. gadā un Latviešu etnogrāfiskajai izstādei Rīgā 1896. gadā, tapušas pirmās zināmās Latvijas teritorijā uzņemtās etnogrāfiskās fotogrāfijas, līdz 1923. gadam, kad Izglītības ministrijas paspārnē tika izveidota pirmā valsts finansētā Latvijas pieminekļu aizsardzības institūcija – Pieminekļu valde, kas turpmāk uzņēmās rūpes par Latvijas etnogrāfisko materiālu apzināšanu un dokumentēšanu.

△ Grāmatu "Kamēr vēl laiks" un "Senās rotas un ornamenti Latvijā" vāki

Atvēršanas pasākumā tika atzīmēts VKKF atbalsts un sveikti grāmatas tekstu autori: LNVM Etnogrāfijas nodaļas vadītāja Sanita Kalna, krājuma glabātāja Anna Bartkeviča un LNVM direktora vietnieks zinātniskajā darbā Toms Ķikuts, tulkotāja angļu valodā Aija Biezaite, mākslinieces Dita Pence un Anta Pence.

25. janvārī LNVM konferenču zālē, klātesot kuplam skaitam muzeja kolēģu, Latvijas arheologu, vēsturnieku un citu interesentu, tika atvērta arheoloģes, LNVM kādreizējās pētnieces Dr. art. Baibas Vaskas grāmata – skaists, grezni rotāts un bagātīgi ilustrēts pētījums "Senās rotas un ornamenti Latvijā". Baibas Vaskas pētījumi jau rezultējušies divās LNVM izdotās akadēmiskās monogrāfijās – "Rotas un ornamenti Latvijā no bronzas laikmeta līdz 13. gadsimtam" (2017. gadā) un "Rotas un ornamenti Latvijā no 13. gadsimta līdz 18. gadsimta vidum" (2019. gadā) –, taču šie izdevumi jau drīz pēc iznākšanas kļuvuši par bibliogrāfisku retumu. Tagad pie lasītājiem nonācis pārstrādāts populārzinātnisks pārskats par rotu un ornamenta attīstību visā autorei pētītajā periodā.

Grāmatas 352 lapaspusēs ietverta rotu un ornamenta attīstība gandrīz trīs tūkstošus gadu ilgā periodā – no bronzas laikmeta līdz pat 18. gadsimtam. Pētījumā pamatā izmantotas LNVM arheoloģiskās un etnogrāfiskās kolekcijas – lielākais rotu krājums Latvijā –, kā arī citu pētnieku apkopotie un publicētie materiāli un oriģinālie priekšmeti no citu Latvijas un ārvalstu muzeja krājumiem. Jau pirmajā iznākšanas dienā tā kļuva īpaši pieprasīta muzeja veikalā. ●

△ Skats no izstādes.
Foto: Jānis Puķītis

> Skats ekskursijā izstādē.
Foto: LNVM

MODES KLIEDZIENS PADOMJU GARDEROBĒ IZSKANĒJIS

15. janvārī muzejā pēdējo dienu varēja apskatīt krāsaino un apmeklētāju vidū populāro izstādi “Krimplēnmānija. Modes kļiedziens padomju garderobē”, ko LNVM pētnieki veidoja sadarbībā ar modes dizaineri Annu Aizsilnieci. Kā aizritēja izstādes astoņi mēneši?

△ Muzeju nakts apmeklētāji izstādē. Foto: LNVM

> Skats no Marikas Rozenbergas lekcijas.
Foto: Jānis Puķītis

△ Izstādes idejas autore māksliniece un dizainere Anna Aizsilniece.
Foto: Jānis Deinas

Izstādi ievadīja tās sagatavošanas laikā izziņots aicinājums piedalīties “Krimplēnmānijas” veidošanā, apskatot savu vai vecāku garderobē rūpīgi, ar nostalgiju glabātos krimplēna apģērbus un attiecīgā laika aksesuārus un piedāvājot tos muzejam, lai papildinātu izstādes eksponātus. Tāpat muzejs aicināja dalīties atmiņu stāstos par 1960.–80. gados piedzīvoto saistībā ar apģērba izvēli, populārākajiem modeļiem, kopšanu, pieejamību, blata sistēmu un citām laikmeta parādībām. Gan piedāvātie priekšmeti, gan stāsti bija lielisks piensums izstādes saturam un atmosfērai.

Neilgi pēc atklāšanas 2022. gada 6. maijā “Krimplēnmānija” kļuva par vienu no Muzeju nakts centrālajiem notikumiem LNVM: muzejā varēja ne vien apskatīt jauno izstādi, bet arī fotografēties improvizētā fotostūrītī ar pagājušā gadsimta otrās puses apģērba atribūtiem un vērot tā laika mūzikas videoierakstus. Kopā “Krimplēnmānijas” ietvaros notikuši 7 pasākumi, no kuriem visplašāk apmeklēts tematiskais vakars ar Asnati Smelteri “Rīgas Modeļu nams un mode padomju Latvijā

1960.–80. gados”, – to apmeklēja 70 interesenti (neskaitot skatījumus tiešrādē un ierakstā). Arī citi labi apmeklēti pasākumi saistījās ar izstādes tematiku: “Krimplēns un smaržas” (lektore Marika Rozenberga), “Atļaušanās un aizliegumi. Kino tendences padomju Latvijā 1960.–70. gados” (Kristīne Matīsa), “Mūzika, ieroči vai narkotikas – kas bīstamāks? (Ne)legālā mūzika padomju Latvijā 1970.–80. gados” (Uldis Rudaks). Tāpat izstādē novadītas 15 ekskursijas 305 cilvēkiem tās kuratoru vadībā, ieskaitot ekskursiju, kurā kā viena no gidēm piedalījās izstādes ierosmes autore – māksliniece un dizainere Anna Aizsilniece.

Virtuālajā vidē par “Krimplēnmāniju” stāstīja 7 tematiskās publikācijas un fotogalerijas muzeja lapās sociālajos tīklos *Facebook*, *Twitter* un *Instagram*. Papildinājās arī Gadsimta stāstu lappuses par izstādes rosinātām tēmām sadaļā “Apģērbs” – par krimplēna apģērbu, apģērbu īpašām situācijām, pirmajiem džinsiem, modes un padomju cilvēka attiecībām, gērbšanās padomju laikā u. c. kopā pievienoti 27 stāsti. ●

^ Skati Tieslietu ministrijas pasākumā ārvalstu vēstniekiem izstādē "Satversme 100+". Foto: Tieslietu ministrija

^ Andra Levāna lekcijas ekrānšāviņš

^ > Viens no izstādes autoriem Imants Ćirulis vada ekskursiju Tieslietu ministrijas grupai. Foto: LNVM

^ > Inetas Lipšas lekcija 21. februārī. Foto: LNVM

SATVERSMES TĒMAS DAŽĀDĀM AUDITORIJĀM

Janvārī un februārī izstādē "Satversme 100+" turpinājās pasākumi dažādām auditorijām, izvēršot izstādē aktualizētās tēmas.

17. janvārī lekciju "Kopīgā labuma vārdā. Tiesību izpratne viduslaiku Livonijā" klātienē Brīvības bulvārī 32 un attālināti muzeja Facebook lapā piedāvāja vēsturnieks, LU asociētais profesors Andris Levāns. Atraktīvais ziņojums bija veltīts dažādajām tiesību normām un tiesisko attiecību veidotajai sociālajai daudzveidībai viduslaiku Livonijā.

16. februārī LNVM Brīvības bulvārī 32 tieslietu ministre Inese Lībiņa-Egnere tikās ar ārvalstu vēstniekiem Latvijā, lai informētu par tieslietu nozares aktualitātēm. Uzrunā ministre uzsvēra valstu sadarbības nozīmīgumu kopīgiem mērķiem, to skaitā tiesisku risinājumu rašanai, pretdarbojoties Krievijas agresijai Ukrainā. Pasākuma laikā ārvalstu vēstnieki tika arī iepazīstināti ar LNVM izstādi "Satversme 100+" – ar stāstījumu par izstādi un valsts pamatlūkuma tapšanu uzstājās LNVM direktora vietnieks zinātniskajā darbā, viens no "Satversme 100+" autoriem Toms Ķikuts.

Nākamā lekcija pasākumu ciklā izstādē "Satversme 100+" notika 21. februārī – Dr. hist. Ineta Lipša klausītājiem piedāvāja tēmu "Sieviešu loma Latvijas politikā 1920.–1930. gados: izmantotās un neizmantojotās tiesības" un iepazīstināja gan ar statistiku par sieviešu dalību politikā minētajā laikposmā, gan personībām, kuras kandidēja, bet neieguva deputāta mandātu, kā arī par sieviešu deputātu ietekmi un paveikto. Arī šī lekcija bija pieejama tiešsaistē un līdz ar citām ir skatāma muzeja Youtube kanālā.

Tāpat izstādē "Satversme 100+" ir notikušas ekskursijas dažādām auditorijām: janvārī un februārī vairākām Tieslietu ministrijas darbinieku grupām, Senioru dienā 1. februārī, plašai publikai 11. februārī un citkārt. ●

SAEIMAS SIMTGĀDES LIECĪBAS MUZEJA KRĀJUMĀ

Februārī muzejs saņēma virkni jaunāko laiku vēstures liecību no Latvijas Republikas Saeimas: jaunu grāmatu un priekšmetus, kas saistīti ar Saeimas simtgadi.

16. februārī Saeimā notika jurista, Satversmes tiesas tiesneša, bijušā Satversmes Juridiskā biroja vadītāja Gunāra Kusiņa grāmatas "Latvijas parlamentārismā vēsture" svinīga atvēršana. Grāmata pirmoreiz izdota 2016. gadā, un šis ir tās atkārtotais un papildinātais izdevums, kas sagatavots īpaši Saeimas simtgadei. Pasākumā piedalījās un uzrunu sacīja LNVM direktors Arnis Rādiņš.

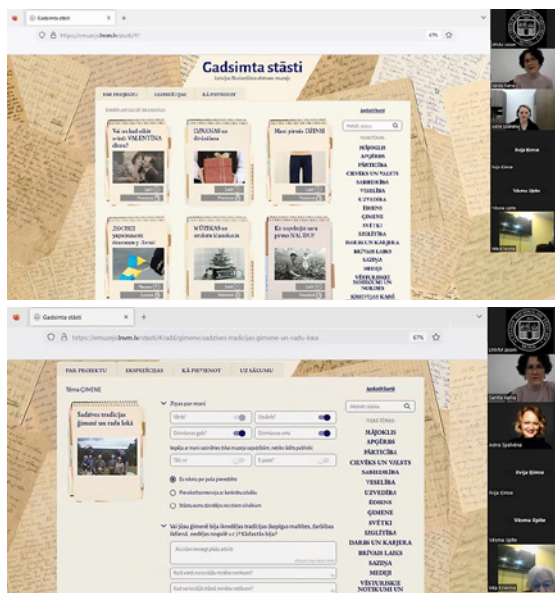
Kopā ar grāmatu, kurā ierakstus veikuši Saeimas priekšsēdētājs Edvards Smiltēns un autors, LNVM tika dāvināti 32 priekšmeti, kas turpmāk liecinās par Saeimas 100. gadadienas norisēm: 14. Saeimas priekšsēdētāja Edvarda Smiltēna uzruna Latvijas Republikas 1. Saeimas sanāksšanas un Satversmes spēkā stāšanās 100. gadadienai veltītajā parlamenta svinīgajā sēdē 2022. gada 7. novembrī, krāsu fotogrāfija, fiksēta uzrunas brīdī, mape ar katram 14. Saeimas deputātam izsniegtajiem materiāliem, Saeimas simtgadei veltītā svinīgā koncerta "Turpinājums. Mūsu balsis" Nacionālajā teātrī programma, Saeimas simtgadei par godu izdota atklātne ar baltiem ceriņziediem – Saeimas simtgadei Latvijā selekcionēto ceriņu šķirni *Brīve*, Saeimas simtgadei veltītā aploksne ar pastmarku ar pirmās dienas zīmoju u. c. ●

▲ Mape ar 14. Saeimas deputātam izsniegtajiem materiāliem. Foto: Landa Lagzdīņa

➤ Grāmatas "Latvijas parlamentārismā vēsture" atvēršanas pasākuma dalībnieki Saeimas namā. Foto: Reinis Inkēns, Saeima

➤ Semināra ekrānšāviņi

GADSIMTA STĀSTI UZRUNĀ BIBLIOTĒKAS

16. februārī LNVM sabiedrības iesaistes projekta veidotāji rīkoja tiešsaistes semināru "Latvijas Nacionālā vēstures muzeja iesaistes platforma Gadsimta stāsti un tās sniegtās iespējas novadpētniecībā".

Seminārā LNVM Etnogrāfijas nodaļas vadītāja Sanita Kalna un pētniece Astra Spalvēna aicināja piedalīties Latvijas bibliotēku pārstāvjus, lai pārrunātu sadarbības iespējas un veidus, kā veicināt iedzīvotāju iesaisti vēstures liecību krāšanā. Pasākumā attālināti piedalījās bibliotekāri no 100 bibliotēkām reģionos, un, ņemot vērā lielo atsaucību, jau 2. martā tiks organizēts atkārtots seminārs tiem, kuri šoreiz piedalīties nevarēja. Semināra mērķis bija informēt bibliotekārus par to, kā muzeja izveidotā iesaistes platforma Gadsimta stāsti var būt noderīga novadpētniecības darbā un kādā veidā Latvijas bibliotēkas var iesaistīties atmiņu stāstu vākšanā un dokumentēšanā. ●

JANVĀRA UN FEBRUĀRA ĪSĀ HRONIKA

< 11. janvārī muzejā Brīvības bulvārī 32 notika pirmā Senioru diena, uz kuru ieradās tik liels skaits cienījama vecuma vēstures interesentu, ka muzejpedagoģiem nācās dalīt viesus grupās, lai nodrošinātu labu dzirdamību un redzamību gan ekskursijā izstādē “Krimplēnmānija. Modes kļiedziens padomju garderobē”, gan tiekoties ar Gadsimta stāstu veidotājiem. Foto: LNVM

△ Janvārī LNVM izstādes “Satversme 100+” cienītāji varēja paust savu atbalstu izstādē, balsojot par to – “Satversme 100+” tika izvirzīta sabiedrisko mediju gada balvai kultūrā “Kilograms kultūras” kategorijā Mantojums.

< 13. janvārī LNVM Tautas frontes muzeja kolekcijai vērtīgu piensūmumu sniedza muzikologs un aktīvs Trešās atmodas dalībnieks Arnolds Klotiņš, kuru LNVM pētnieks Dainis Ivāns intervēja arī par Trešās atmodas norisēm. Foto: LNVM

> 21. janvārī tematisku ekskursiju ciklu Latvijas vēstures ekspozīcijā aizsāka muzeja pētnieces Ingridas Virses vadīts pasākums “Mūsu saknes: no arheoloģiskajām kultūrām līdz sentautām Latvijā”, kas rosināja uzzināt, kā veidojusies latviešu tauta, kas to vieno un kas noteicis novadu savdabību. Foto: LNVM

< Janvārī un februārī muzejpedagoģes vadīja skolēniem arī attālinātās nodarbības Latvijas vēsturē. Attēlā: LNVM muzejpedagoģe Ilze Miķelsone vada nodarbību ekspozīcijas daļā “Latvijas Republika. 1918–1940” 13. janvārī. Foto: LNVM

> 26. janvārī Tautas frontes muzejs jau otro reizi aicināja uz fotoorientēšanos “Muzejs tumsā”. Izaicinājumam apmeklēt muzeju bez gaismas atsaucās 14 intereseanti, kuri ar aizrautību pildīja darbinieku sagatavotos uzdevumus. Foto: Jānis Puķītis

^ Brīvestdienā, 28. janvārī, ikviens interesents bija aicināts bez ieejas maksas apmeklēt LNVM Dauderu nodāju. "Dauderu" namā notika ekskursijas gida vadībā, kas bija veltītas muzeja pamatekspozīcijai, Gaida Graudiņa kolekcijai un kamīna pulksteņu izstādei. Apmeklētāju skaits – 83. Foto: Viola Ozoliņa

> 28. janvārī notika pirmā radoši izglītojošā nodarbība mazajiem muzeja apmeklētājiem "Uzzīmē, ko uzzināji!". Mazie mākslinieki un vēstures interesenti iepazīna muzeja senvēstures ekspozīciju. Tika zīmētas harpūnas, zobeni, trauki, rotas un apģērbi. Nodarbību apmeklēja 41 interesents – dažāda vecuma bērni, viņu vecāki un vecvecāki. Foto: LNVM

> 11. februārī Brīvības bulvāra ēku pieskandēja tur retāk dzirdamas skaņas: četri profesionāli mūziķi – koklētājas Anda Eglīte un Dace Priedīte, altiste Diāna Anna Ritenberga un tenors Juris Vizbulis – piedāvāja dažādu laiku latviešu komponistu kamerģitāras koncertu "IEelpo...". Foto: LNVM

^ 18. februārī LNVM tematisko ekskursiju ciklu Latvijas vēstures ekspozīcijā turpināja muzeja vēsturnieka Imanta Cīruļa vadīta ekskursija "Apspiestie zemnieki, turīgie muižnieki, brīvie pilsētnieki?", kurā tika sniegts ieskats sabiedrības slāņu, dažādu arodu grupu, pilsētnieku un laucinieku dzīvē 13.–18. gadsimtā. Foto: LNVM

> 18. februārī Tautas frontes muzejs aicināja pieaugušos uz bezmaksas ekskursiju gida vadībā "Ekspedīciju sestdienās", savukārt mazākajiem apmeklētājiem bija sagatavotas darba lapas. Foto: Anna Zeibārte

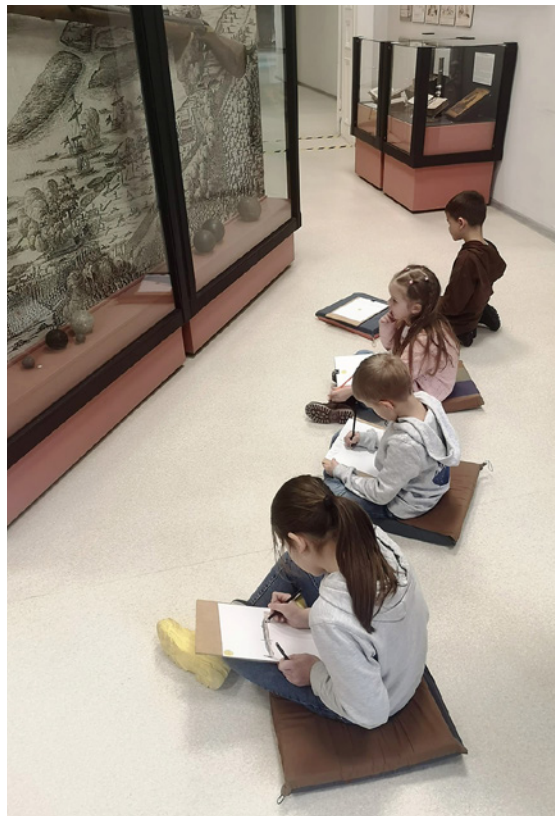

> Kādā janvāra pirmsdienā Brīvības bulvārī, kad muzejs ir slēgts apmeklētājiem, līdz ar garāmgājēja zvanu pie durvīm muzejā apņēmīgi ieradās melnbalts runcis. Tā kā viņa patiesos nolūkus izdibināt neizdevās, muzeja darbinieki rīkojās pēc pieņemtajām vadlīnijām: dzīvnieks ir jānogādā piemērotākos apstākļos. Ar brīvprātīgo palīdzību vispirms nogādāts klīnikā uz apskati, četrkājainais vēstures interesents drīz nokļuva pie savējiem dzīvnieku patversmē. Foto: LNVM

< Otrajā Senioru dienā 1. februārī, kas arī bija plaši apmeklēta, viesiem tika piedāvāta ekskursija izstādē "Satversme 100+" tās kuratora LNVM vēsturnieka Imanta Cīruļa vadībā. Tāpat pensionāri tika iepazīstināti ar muzeja sabiedrības iesaistes platformu Gadsimta stāsti un aicināti tajā iesaistīties. Dažas atmiņas vienai no projekta veidotājām Sanitai Kalnai tika uzticētas uzreiz pēc stāstījuma. Foto: LNVM

> 24. februārī tika "noadīts pēdējais valdziņš" kādam lieram darbam. Rudenī, atsaucoties *Latvijas Pasta* aicinājumam, Santa Cērbule sāka adīt zeķes Ukrainas brīvības cīnītājiem, un tapa 8 pāri. "Šī gada sākumā nolēmu turpināt. Uzsāku "adišanas maratonu" Zvaigznes dienas vakarā, nolēmu, ka līdz 24. februārim jāuzada 6 pāri. Izrādās, ka rokas bija veiklākas, un atkal tapa 8 pāri. Pa šo laiku *Latvijas Pasts* vēlreiz izsludināja sūtīšanas akciju. Nebūs jālauza galva, kā nogādāt veikumu līdz vajadzīgajam punktam," komentē autore. Foto: LNVM

> Arī otrā nodarbība ģimenēm ar bērniem "Uzzīmē, ko uzzināji!" 25. februārī pulcēja prāvu skaitu apmeklētāju, kuri iepazinās ar viduslaikiem un jaunajiem laikiem veltītās ekspozīcijas daļu un, noklausījušies muzejpedagoģes Santas Cērbules stāstījumā, attēloja dzirdēto un redzēto zīmējumos. Foto: LNVM

^ 25. februāra Brīvstediņā Dauderos bez ekspozīcijas un tā daļu, kā arī izstādes "Laika spožums" apskates un gida vadītas bezmaksas ekskursijas visi muzeja apmeklētāji tika arī pie Skrīveru "Gotiņām" ar Dauderu simboliku. Apmeklētāju skaits sasniedza Brīvstediņu rekordu – 110. Foto: Viola Ozoliņa

^ Februāra laikā Brīvības bulvārī 32 tika veikti telpu sagatavošanas un stendu un eksponātu izpakošanas darbi, lai 4. martā interesenti varētu sākt aplūkot starptautisko izstādi "100 gadi: lits, lats, krona", kas veltīta Baltijas valstu nacionālo valūtu jubilejām. Attēlā: Stendu izkraušanas process. Foto: LNVM

< Februārī tika dota iespēja paceļot muzeja mobilajām izstādēm – līdz pat marta beigām Rīgas Valsts klasiskajā ģimnāzijā varēs skatīt izstādes "Rīgas nauda", "Vikingu un zviedru laiki Latvijā" un "Latvija: Tauta. Zeme. Valsts". Foto: LNVM

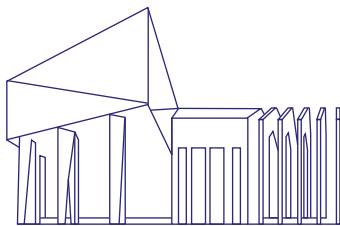
LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS

Brīvības bulvāris 32,
Rīga, LV-1050
Tāl. 67221357
e-pasts: info@lnvm.lv

Nacionālais vēstures muzejs ir trešais vecākais muzejs Latvijā un vienīgais Latvijas vēstures muzejs pasaulē. Kopš dibināšanas 1869. gadā LNVM ir kļuvis par lielāko latviešu tautas muzejisko vērtību krātuvī – tā kolekcijās ir vairāk nekā miljons priekšmetu: arheoloģiskajos izrakumos iegūtas senlietas, rotu un monētu depozi, tautastēpi, tradicionālie darbarīki, tautas lietišķās mākslas darinājumi, sadzīves priekšmeti, fotogrāfijas, dokumenti, kartes, gravīras, gleznas. LNVM organizē izstāžu darbību Latvijā, veido ceļojošās izstādes, sadarbojas ar Latvijas skolām, iestādēm, izdod rakstu krājumus un citas publikācijas. Pēc Rīgas pils renovācijas uzsākšanas un postošā ugunsgrēka 2013. gada jūnijā LNVM pamatekspozīcija un izstādes atrodas pagaidu telpās – namā Brīvības bulvārī 32 (kopš 2014. gada 15. maija).

www.lnvm.lv
www.emuzejs.lnvm.lv

LNVMuzejs

MUZEJU KRĀTUVE

LNVM krājums, speciālisti,
administrācija

Pulka iela 8,
Rīga, LV-1007
Tāl. 67223004
e-pasts: muzejs@lnvm.lv

Muzeju krātuvē ir izvietots LNVM krājums, strādā muzeja administrācija un speciālisti. Muzeju krātuve ir Baltijas mērogā unikāla, augstākajām drošības un muzeja vērtību uzglabāšanas prasībām atbilstoša celtnē, kurā tiek uzglabāti, dokumentēti, restaurēti un eksponēti vairāk nekā divi miljoni Nacionālā muzeja krājuma vienību.

TAUTAS FRONTES MUZEJA NODAĻA

Vēcpilsētas iela 13/15,
Rīga, LV-1050
Tāl. 67224502
e-pasts: tfm@lnvm.lv

Tautas frontes muzeja nodaļa ir viena no Latvijas jaunāko laiku vēstures liecību krātuvēm, kur atrodams unikālu priekšmetu un dokumentu kopums. Muzejs vēstī par Latvijas tautas neatkarības centieniem 20. gadsimta nogalē, kas tautas atmiņā iemūžināta kā Trešā atmoda, tas glabā vēsturiskās liecības par lielāko Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanas perioda tautas kustību – Latvijas Tautas fronti, atainojot Atmodas laika vēsturiskos procesus, notikumus un dalībniekus.

LNVM Tautas frontes muzejs
 frontes_muzejs_LNVM
 tautas_frontes_muzejs

DAUDERU NODAĻA

Zāgeru iela 7,
Rīga, LV-1005
Tāl. 67392229; 67391780
e-pasts: dauderi@lnvm.lv

Muzeja nodaļa izvietota vēsturiskā ēkā Sarkandaugavā – bijušā "Waldschlösschen" īpašnieka Ādolda fon Bingnera ģimenes villā. No 1937. līdz 1940. gadam tā kalpoja par Valsts un Ministru prezidenta Kārļa Ulmaņa vasaras rezidenci. Pateicoties trimdas mecenāta un kolekcionāra Gaida Graudiņa ieinteresētībai, 1990. gadā tika izveidots Latvijas Kultūras muzejs "Dauderi". 2010. gadā muzejs kļuva par LNVM nodaļu. Dauderu nodaļa ne vien piedāvā izstādes un nodarbības, bet arī izīrē telpas un brīvības teritoriju dažāda rakstura pasākumiem.

dauderi.lnvm

BUDŽETA UN FINANŠU NODAĻA
finanses@lnvm.lv

ADMINISTRATĪVĀ NODAĻA
irina.zeibarte@lnvm.lv

ZINĀTNISKĀ BIBLIOTĒKA
biblioteka@lnvm.lv

MATERIĀLTEHNISKĀ
NODROŠINĀJUMA
DEPARTAMENTS
martins.strautins@lnvm.lv

ARHEOLOĢIJAS DEPARTAMENTS
arheologija@lnvm.lv

VĒSTURES DEPARTAMENTS
vesture@lnvm.lv

VIDUSLAIKU, JAUNO
UN JAUNĀKO LAIKU VĒSTURES
PĒTNIECĪBAS NODAĻA
imants.cirulis@lnvm.lv

DAUDERU NODAĻA
dauderi@lnvm.lv

TAUTAS FRONTES MUZEJA
NODAĻA
tfm@lnvm.lv

ETNOGRĀFIJAS NODAĻA
etnografija@lnvm.lv

NUMISMĀTIKAS NODAĻA
numismatika@lnvm.lv

UZSKAITES NODAĻA
zane.buza@lnvm.lv

IZGLĪTĪBAS UN KOMUNIKĀCIJAS
DEPARTAMENTS
info@lnvm.lv

RESTAURĀCIJAS DEPARTAMENTS
restauracija@lnvm.lv